



# ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

## КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

---

### В И С Н О В О К

#### **щодо проекту Закону про внесення змін до Господарського кодексу України щодо удосконалення правового регулювання корпоративного управління (реєстр. № 7191 від 10 жовтня 2017 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 17 січня 2019 року (протокол № 76) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Господарського кодексу України щодо удосконалення правового регулювання корпоративного управління (реєстр. № 7191 від 10 жовтня 2017 року), поданий народним депутатом України Пинзеником П.В. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою законодавчого закріплення питання віднесення правовідносин між органами господарського товариства до системи внутрішньогосподарських відносин, розширення існуючого законодавчого визначення внутрішньогосподарських відносин, закріплення обов'язку учасників (акціонерів) суб'єктів господарювання розкривати інформацію про кінцевих власників, уточнення положення щодо обрання (призначення) керівників господарських товариств, функціонального призначення ревізійної комісії господарського товариства.

Для досягнення зазначеної мети авторами Законопроекту пропонується внести зміни до статей 3, 64-1, 65, 90 Господарського кодексу України, якими, зокрема, віднести до внутрішньогосподарських відносин між органами управління суб'єкта господарювання; зобов'язати учасників (акціонерів) надавати на письмовий запит товариства інформацію про своїх кінцевих вигодоодержувачів та повідомляти товариство протягом п'яти днів про зміни у їхньому складі; змінити спосіб призначення (обрання) керівництва підприємства; визначити, що перевірка фінансової діяльності товариства здійснюються органами доходів і зборів, іншими органами державної влади у межах визначених законом повноважень та аудиторами, а перевірка фінансово-господарської діяльності товариства – ревізійною комісією (ревізором).

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), в Україні визнається і діє принцип верховенства права; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша, друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частинами першою-четвертою, сьомою статті 41 Конституції України передбачено, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі.

Згідно з частинами третьою-четвертою статті 13 Основного Закону України власність зобов'язує. Власність не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству. Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом.

Відповідно до положень статті 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Підприємницька діяльність депутатів, посадових і службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування обмежується законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Види і межі монополії визначаються законом. Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів.

Наведені положення діючого законодавства України цілком кореспондуються з чинними міжнародними договорами (згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України), які відповідно до частини першої статті 9 Конституції України є частиною національного законодавства України. Зокрема, статтею 16 Хартії основних прав Європейського Союзу закріплено свободу підприємництва.

Згідно з пунктами 7, 8 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються правовий режим власності, правові засади і гарантії підприємництва.

У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих Законопроектом змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Основного Закону України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Господарського кодексу України щодо удосконалення правового регулювання корпоративного управління (реєстр. № 7191 від 10 жовтня 2017 року), поданий народним депутатом України Пинзеником П.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету



**Р.П. КНЯЗЕВИЧ**